

DRAUGAS

(LITHUANIAN DAILY FRIEND)

No. 189

2c A COPY

CHICAGO, ILLINOIS, PIRMADIENIS, RUGP. (AUGUST) 11 D., 1924 M.

2c A COPY

METAI-VOL. IX

KATALIKŲ KAMPANIJA MICHIGAN VALSTYBĖJE

KOVOJAMAS KONSTI- CINIO AMENDMENTO PROJEKTAS.

Fanatikai kesinasi parapijų
mokyklų.

DETROIT, Mich. (korespondencija). — Vietos Kolombo Vyčių salėje andai įvyko didelis diecezijos mitingas, kuriame buvo atstovaujama 220 parapijų. Buvo virš 800 atstovų, kaip kunigų, taip pasaulinių. Mitingas surengtas apginimui privatinų mokyklų Michigano valstybėje.

Valstybės fanatikai projektuoja panaikinti privatinės mokyklas, taigi ir parapijines. Tam tikslui jie pagaminę „mokyklų amendmentą“ valstybės konstitucijai. Lapkričio pradžioje tas amendmentas bus paduotas piliečių balsavimui. Delto, valstybės katalikai ir kitų tikėjimų gyventojai pakelia kampaniją, idant ateinančiose balsavimuose amendmentas būtų atmestas.

Tai bus defensyva.

Diecezijos katalikų mitinge kalbėjo daugelis įžymiųjų katalikų darbuotojų. Buvo ir patsai Detroito diecezijos Vyskupas. Vyskupas kalbėdamas nurodė, kad privatinės mokykloms eina didis pavojus. Tas pavojus labiausiai grąšina katalikų mokykloms, taigi, ir pačiai šalies konstitucijai ir gyventojų laisvei.

Atspaudinta galybė literatūros privatinų mokyklų gynimui. Tai visa bus paskleista po visą valstybę. Kaip katalikams, taip nekatalikams piliečiams išskiriama dalyko svarbumas. Paduodami faktai ir argumentai už konstitucinę gyventojų laisvę.

James Fitzgerald mitinge kalbėdamas tarp kitko pažymėjo:

„Mes šandie pakeliam kampaniją prieš sugalvotą „mokyklų amendmentą.“ Jei tas amendmentas bus nuverstas, nuo to nenukentės publiškos mokyklos. Jei amendmentas grius, nebus progos tėvams savo vaikus priverstinai siųsti tik į publiškas mokyklas.

„Mes nesame puolikai. Mes esame konstitucinių teisių ginėjai.

„Fanatikai mėgina prigydyti čia obalsį: „Viena mokykla, viena veliava, viena šalis.“ Delkogi negalėtų but toksai obalsis: „Viena bažnyčia, viena veliava, viena šalis.“

Kas tas amendmentas?

Kalbamas „mokyklų amendmentas,“ jei būtų piliečių balsais pripažintas, priverstų visus tėvus savo vaikus nuo

Klaipėdos Vokiečiai Rengė Sukilimą

Norėta Paskelbti Freištatas

SUKILIMAS NEVYKO, VADAI SUIMTI.

(Lietuvos Pasiuntinybė Amerikai.)
WASHINGTON, rugp. 9. — Klaipėdoje susektas samokslas sukilimo su tikslu paskelbti freištata. Maištininkų Komitetą sudarė vokiečiai, vadovaujant Rytprusių Hackenkruizerių organizacijai. Samokslas vadai suimti ir eina tardymas.

Londono Konferencija Baigiama

LONDONAS, rugp. 10. — Santarvės valstybių konferencija kapir baigiama.

Francijos premieras Herriot vakar išvyko Paryžiu — konferencijon su savo kabineto ministerais.

Pasilikę Londone delegatai reiškia baimę, kad premieras Herriot tenai gali but negalėtingai nubartas, gi grįžęs gali atmaintyti kai-kurias savo

pažiūras arba parsivežti naujus planus.

Jei taip įvyktų, galėtų but pakenkta konferencijai.

Bankininkai paskelbė pareiškimą, kad jie duosią Vokietijai reikalingos 200 milijonų dol. paskolos. Bet už tai ir atsiimsią, nežiūrint to, jei Francija nebutų patenkinta.

Pasibaigus abelsnai konferencijai, bus atlaikyta dar finansinė konferencija.

KAS GIRDĖT BOLŠEVISTINĖS RUSIJOS PLOTUOSE?

Menkas javų derlius, didelis nedarbas.

RYGA, rugp. 9. — Vienam korespondentui teko apkeliauti nemažus Rusijos plotus. Keliant per Saratovo provinciją ir rusų-vokiečių respubliką ties Volga, paskui skersai Kirgistaną tyryno į Astrachanį ir atgal upe Volga ligi Caricino.

Javų derlius tuose plotuose labai blogas. Tečiaus tas blogumas negali but badui priežastis. Nes kitose Rusijos dalyse javai užderėję, ypač Sibirijoje ir Kaukazo šone.

Kai-kuriose Saratovo provincijos vietose javai visai išnykę. Javų šimet ten busi nedaugiaus 15 milijonų pudų, kuomet normaliais laikais turima virš 50 milijonų pudų.

Patsai Saratovo miestas daug vargą turi ne su neužderėjimais, bet su dideliu nedaru. Apie 9,000 darbininkų turi šiokių-tokių darbus.

penktųjų ligi šešioliktyjų m.

amžiaus leisti tik į publiškas mokyklas. Tokiu būdu visos valstybės esančios privatinės mokyklos turėtų savaimi išnykti. Išnyktų ir visos katalikų parapijinės mokyklos.

Tos rūšies amendmentas 1920 metais buvo paduotas piliečiams balsuoti. Tečiaus didžiama balsų atmestas.

Šimet tas amendmentas ir vėl atgaivintas. Iniciatyvai fanatikai surinko reikalingą skaičių parašų. Tuo pačiu laiku legislatura pravedė įstatymą, kuriuomi suvaržyta

bet bedarbių užregistruota virš 18,000.

Didžiama dirbtuvų uždaryta. Kitose po porą dienų savaitėje dirbama. Neturima užsakymų.

Astrachanias turi nuosavą badą, tai žuvų badas. Šis miestas kituomet buvo garsum žuvų turgavietė. Jame nedarbas nebuvo žinomas.

Šandie yra kitaip.

Už žuvų badą kaltinamas vietos autoritetų atkaklumas ir apsilaidimas.

PREZIDENTAS VYKS SAVO FARMON.

WASHINGTON, rugp. 10. — Pranešta, kad kuomet republikonų partijos komitetas formaliai prezidentą painformuos apie jo nominaciją kandidatu į prezidentus, kas įvyks rugp. 14, prezidentas kokiame laikui vyks į Vermont, savo farmon.

Iškelti skundai, kad Chicago mokyklose nepraktikuojami su vaikais „gaistrų driliai.“

parašų peticijoms rinkimas. Padėtos tam tikros sąlygos.

Fanatikai tuomet kreipėsi aukščiausian valstybės teismu, kuris tą įstatymą pripažino nekonstituciniu.

Delto, privatinų mokyklų priešams atsidarė naujas kelias akcijai. Ir antgalo peticija valstybės sekretoriaus priimta ir padėta paduoti referendumui.

Reikia tikėtis, kad Michigano valstybės piliečiai ir antrunkart savo balsų didžiama sugriaua tą projektuojamą „mokyklų amendmentą.“

ANGLŲ-BOLŠEVIKŲ SUTARTYS PASIRAŠYTOS.

LONDONAS, rugp. 10. — Anglų bolševikų padarytos sutartys pagaliam pasirašytos. Ar jos bus kam naudingos, ateitis parodys.

Tokiu būdu tarp Anglijos ir bolševistinės Rusijos įvyko oficialė taika.

SVAIGALŲ KONTRABANDA ŠVEDIJON.

Kova apsumkinta, neturint sutarčių su kitomis šalimis.

STOCKHOLMAS, rugp. 9. — Svaigalų kontrabanda „sausojon“ Švedijon eina savais keliais. Ir kova ne vien apsumkinta, bet ir negalima tam tikslui neturint pašalinės kooperacijos. Švedija neturi padoriaus jokių sutarčių su kitomis valstybėmis, kuriose svaigalai gaminasi ir iš kurių šandie visa Švedija užliejama.

Švedijos pakraščių policijos viršininkas Posse atvirai pripažįsta, jog kova su kontrabanda tiesiog nebegalima.

Su kaikiurimis šalimis tuo tikslu jau vedamos derybos. Bet nebežinia, kuomet bus padarytos sutartys.

Alkoholio šmugeliavimas visais Švedijos pakraščiais taip didis, kad laikraščiai aštriansiais žodžiais kaltina policiją apsilaidime.

Daugiausia svaigalų Švedijon gabenama iš Vokietijos ir Estijos. Pakraščių gyventojai švedai šandie tik tuo šmugeliavimu daugiausia užsiima ir iš to daro pragyvenimą ir nemažą pelną.

Pastaraisiais laikais alkoholio atvežimui vartojami hidroplanai. Tad kurgi policijai juos sugaudyti.

KAIP REVOLIUCIONIERIAI APLEIDO MIESTĄ.

BUENOS AIRES, Argentina, rugp. 9. — Gautame iš Brazilijos laiške prisiųstas Sao Paulo revoliucionierių manifestas, kuriame jie aiškina gyventojams, kodėl jie apleidę Sao Paulo miestą.

Sako, pirmiausia delto, kad apsaugoti jį nuo sugriovimo: gi antra, buta žinių, kad šventimos šalys rengsi mieste atlikti „ginkluotas demonstracijas,“ nes jų interesai kenėto.

Pagaliam manifestu gyventojai informuojami, jog revoliucionierių spėkas sudaro 15,000 vyrų, jog Sao Paulo valstybės toluomoje jie gamina naują kovos frontą. Pagaliaus, jog provizionalė valdžia veikia.

ZITA TIKISI SUNUS ATGAUSIĄS SOSTĄ.

Buvusioji imperatorienė nori valdyti Ungarijoi.

VIENNA, rugp. 7. — Buvusioji Austrijos imperatorienė Zita turi vilties, kad jos sunus princas Otto ar vėliaus ar anksčiaus atgausiąs sostą, nors šandie Austrija skaitosi respublika, gi Ungarija yra monarehija, bet valdoma regento, kuriam nelabai norisi paduoti kam kitam valdžią.

Ungarijos grafas Julius Andrassy, uolus Habsburgų dinastijos rėmėjas, kurs šiomis dienomis grįžo iš Ispanijos, pažymi, jog buvusioji imperatorienė Zita tikisi grįžti Ungarijoni ir padėti savo vyriausią sunų sostan. Ji kantriai laukia atatinamos progos.

Grafas Andrassy pažymi, kad karališka šeimyna, gyvenama Ispanijoje, nepatiria jo kio vargo. Ispanai jai parupino atatinamus namus ir daržą. Šeimyna apturi daug dovanų iš Ungarijos, Austrijos ir Čekoslovakijos. Nariai nedalyvanja jokioj politikoj.

LIETUVOJE.

Kauno žemės ukio kursas, kurių vedėjas yra agronomas Talat-Kelpša, ir kurie pradedo š. m. birželio 20 d. lankio 30 pradedamųjų mokyklų mokytojų: Antanaitis Br., Barkauskas P., Bagdonavičius A., Čiočys P., Domeika J., Greimius J., Grinkevičaitė P., Juzumas A., Jasinevičius J., Jasiukevičius J., Kričėna P., Kriksčiukaitis P., Lukštarapis J., Nikšas A., Pavalkis A., Paulionis C., Rostapkevičius Pr., Šubackas J., Sketerytė K., Šimulynas K., Šlapiškas A., Stašys P., Šlapys St., Tyliš M., Usas Br., Varanis V., Voičikonis A., Vasiliauskas J., Varnas M. ir Žeimys St.

Kursai eina kasdien 6—8 valandas. Sodnininkystė, daržininkystė, bitininkystė dėstoma Freddos sodnininkystės mokykloje. Ten pat atliekami ir praktikos darbai. Visi kiti dalykai dėstomi žemės ukio Ministerijoje. Kursų lankytojai jau padarė po Lietuvą kelietą ekskursijų, tarp kitų ir į Dotnavą. Numatoma dar apžiūrėti įžymesni Klaipėdos krašto ukiai. Kursai tęsis iki spalio mėn. 1 dienos.

KAUNAS. — Lietuvos Universitete neseniai buvo svarstomas evangelikų teologijos fakulteto steigimo reikalas. Kol kas jokių galutinių nutarimų nepriimta ir dalykas įduotas Švietimo Ministerijai.

PLATINK „DRAUGĄ“

Japonija, Rusija ir Kinija Jungiasi

NORI SAVITAI VALDYTI RYTUS

PEKINAS, rugp. 10. — Tolinuose Rytuose organizuojamos naujos ekonominės, o gal ir politinės spėkos. Tam tikslui jungiasi Japonija, Rusija ir Kinija.

Pažymima, kad ta sąjunga nebusianti militarinė, bet kas gali tai užtikrinti.

Sąjungos reikalu čionai daug darbuojasi Japonijos pasiuntinys Yoshizawa, kurs tomis dienomis grįžo iš Sachalino per Mukdeną. Mukdenas jis turėjo pasitarimų su Manchurijos karo lordu Chang Tso-lin.

Čionai Yoshizawa pagaliam konferavo su bolševistinės Ru-

sijos pasiuntiniu Karachanu. Kaip žinoma, tarpe Japonijos ir Rusijos šandie nėra diplomatinų santykių. Delto, norinta susiartinti ir santykius atnaujinti.

Sąjungos Rytuose iniciatyva iškeliama Japonijos, ir tai po to, kuomet Amerika uždraudė japonams imigraciją.

Japonai politikai tvirtina, kad Amerika laikosi Monroe doktrinos. Delto, *Tolimiems Rytams irgi reikalingas nusi-statymas.

Jei Rytuose bus įvykinta apkalbama sąjunga, tai ji, be abejonės, bus atkreipta prieš Ameriką. Philipinų saloms bus pavojaus.

PARVYKSTA AMBASADORIUS HERRICK.

PARYŽIUS, rugp. 10. — Suv. Valstybių ambasadorius Francijai Herrick keliauja Amerikon. Nežinia kokiais tikslais. Gal nori atsistatydinti.

POTVINIS FORMOSA SALOJ.

TOKYO, rugp. 10. — Šiaurinėj Formosa salos daly potvinis, anot žinių, 73 asmenys žuvo ir 53 visai nesusekama. Vanduo užliejo apie 40,000 namų, iš kurių 3,000 visai sunaikinta.

Stanley Gut, 4731 So. Loomis st., parvyko namo ir rado savo pačią su jaunikiu begirtaujant. Jaunikį su peiliu ant vietos nudurė.

REIKALAUJA DAUGIAU POLICIJOS.

Chicago policijos viršininkas Collins pranešė, kad jis reikalingas vieno tukstančio vyrų daugiau policijos.

Tą reikalingumą jis pamatuoja tuo, kad Chicagoje piktadarybės plinta kaip koks gaisras ir šiandienio skaičiaus policijos jau nebeužtenka.

Pradėjus sausio 1, 1924, lig šandie Chicagoje atlikta 212 žmogžudysčių. Daugelio žmogžudžių tečias nesusekta. Permažas skaičius policijos.

PINIGŲ KURSAS.

Rugpjūčio 9, 1924 m.
Lietuvos 100 litų \$10.00
Anglijos 1 sterl. sv. 4.51
Prancūzijos 100 frankų 5.49
Belgijos 100 frankų 5.01
Sveicarijos 100 frankų 18.95
Italijos 100 lirų 4.49
Čekoslovakijos 100 kronų 2.96

Siųskite Savo Giminems

— I —
LIETUVA
PINIGUS
PER
“DRAUGĄ”

NES, “DRAUGAS” pigiausiai siunčia ir geriausiai patarnauja. “DRAUGAS” siunčia per didžiausią Lietuvos banką — UKIO BANKĄ.

“DRAUGAS” siunčia pinigus litais ir doleriais: perlaidomis, čekiais-draftais ir telegrama.

“DRAUGAS,” PUBL. CO.,
2334 So. Oakley Avenue Chicago, Ill.
Ofiso Valandos: Nuo 8 ryto iki 8 v. vak.
Sekmdieniais uždaryta.

"DRAUGAS"

Published Daily Except Sundays
One Year \$6.00
Six Months \$3.00

AT NEWS - STANDS 20. A COPY
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
3334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Tel. Roosevelt 7781

APSAUGOS DIENA.

1917 metais S. Valstijās pakēl karā Vokietijai budamos nepasiruošusios. Delto, tas karas begalo brangiai atsiējo. Kongresas vienu žygiu karotikslams paskyrē bilionus dol. Tik vien santarvės valstybės remti paskirta 10 bilionu dol.

Valdžios administracija, gavusi savo dispozicijai milžiniškų sumų, nebežinojo nei kas su pinigais veikti. Įvairiose šalies dalyse įkurta kareivių lavinimui milžiniškos stovyklos. Imta statyti milžiniškos ginklams ir amunicijai gaminti dirbtuvės. Kaikur įkurti visai nauji miesteliai.

Apsukrus politikieriai ir šiaip dykaduoniai turėjo progos gerai pasipelninti. Po karo atsirado galybė naujų milijonierių. Tik vieni aeroplanų gamintojai išleista daugiaus vieno biliono dol. ir su tais pinigais pagaminta vos keliosdešimtys oro mašinų.

Tai vis nepasiruošimo karui rezultatai.

Kad ko panašaus nebūtų atėję, kongresas 1920 metais išleido įstatymą, kurinomi valdžia įgaliojama imtis apsaugos priemonių.

Remiantis tuo įstatymu, karą departamente, pirmininkaujant gen. Pershingui, dar pėriniai sudaryti tai apsaugai originaliai planai. Nutarta šimet rugpjū 12 d. visoje šaly atlikti visų militarinių ir civilių spēkų mobilizaciją. Sulig tais planais visoje šaly, visuose miestuose ir miesteliuose, kad ir mažiausiam valsčiuje, tą dieną mobilizuojamos visos kareivių atsargos ir visi darbininkai, kaip tas būtų reikalinga, kuomet valstybė staiga pasijustų pavojuje.

Nėra jokia paslaptis, kad ši mobilizacija, šis gyventojų supažindinimas su nepaprastu toju laiku yra labiausiai atkreipta prieš vidurinius valstybės ir valdžios priešus, negu prieš išorinius. Nes kas gi iš išorinių priešų turėtų tiek drąsos šiandien pulti S. Valstiją?

Tie planai ilgas laikas viešai nebuvo skelbiami. Tik šių metų pradžioje apie tai išpa lengvo paduota trumpų žinių laikraščiuose.

Kuomet paskiaus paskelbta apie tai daugias smulkmenų, taikininkų (pacifistų) organizacijos pirmutinės ėmė kelti protestus. Paskiaus ėmė protestuoti ir religinės organizacijos.

Patsai prezidentas Coolidge kilo ginti tuos planus. Jis taikininkams ir kitiems aiškino, kad tai nėsanti jokia mobilizacija, bet tik gyventojų supažindinimas su šalies apsauga. Jis pareiškė, kad tai busianti tiesiog "Apsaugos Diena".

Tu-tuojaus po to mobilizacijai pasipriešino Nebraskos valstybės gubernatorius Bryan, kandidatas į vice-prezidentų iš demokratų partijos. Reikė nepalankumo ir kiti keli gubernatoriai.

Šiandien tad iš spaudos jau matosi, kad tos generalės mobilizacijos originaliai planai keičiami. Paskirtą dieną nebus mobilizuojami visi atsarginiai. Darbininkai nebus attraukti nuo darbo. Pagaliau "business" šaly tą dieną nebus sulaukytas. Bus tik patriotinės manifestacijos.

Karo departamentas davė suprasti, kad kiekviena vjeta gali savaip minėti "Apsaugos Dieną".

TRUMPOS ŽINIOS.

Vainikas Hughes'o Paryžiuje.

Suv. Val. sekretorius p. Hughes, budamas Paryžiuje, vieną rytą anksti išėjo pasivaikščioti. Ne poilgam laikui prie (Arc de Triomphe) ant kapo nežinomo kareivio rastas padėtas vainikas su labai paprastu parašu "Nuo Draugo". Butų nieks nežinojęs, kad ne policistas buvęs ant tarnystos prie (Arc de Triomphe), kad "Draugas" nežinomo kareivio buvo Suv. Val. sekretorius p. Hughes.

Pataria Ukių Vaikų Migracija. -- Buvo patariama, kad viešųjų mokyklų vaikų, kurie pasirengę užsiimti ūkininkyste užrubežy, būtų duodami leidimai į Britanijos visas šalis, kur jie galėtų stoti į žemdirbystės kolesijas arba ant ūkių, kur užsiimtų mokymu.

PAS LATVIJOS KATALIKUS.

KATALIKAI IR NEKATALIKAI.

Iš 2 milijonų Latvijos gyventojų arti 400,000 arba penktoji dalis yra katalikai. Trys ketvirtadaliai šitų katalikų gyvena rytinėje Latvijos provincijoje Latgalijoje. Jie ten kalba sava latviška latgalių tarme, kuri skiriasi nuo baltiečių latvių tarmės tiek, kiek mūsų dzukų tarmė nuo žemaičių. Latgaliai su baltiečiais ne visai lengva susikalbėti.

Apie du trečdaliu Latvijos gyventojų oficialiai priklauso liuterių evangelikų tikybai, bet religiniuose dalykuose dauguma jų yra indiferentai. Bedieviais jų negalima skaityti, nes jie Dievo neneigia, tik nesirupina ir nesidomi dvasiniais klausimais. Žodžiu, tai yra tikybiniai ignorantai ir apsilaidėliai, kol-kas dar prisilaikantieji kaikiurių krikščionybės ar liuterianizmo tradicijų, kurių prasmės jie neieško pažinti. Prieš 400 metų vokiečių pastangomis nuo katalikybės atplėšti, latviai kadaise buvo uolūs protestantai. Vokiečių baronai dvarininkai ir fabrikantai lupdavo nuo latvių devynias skuras. Liuterių pastoriai buvo ir-gi daugiausia vokiečiai, gaudavo nuo baronų užlaikymą ir akiai pildydavo jų valią. Apie vidurį 19-to šimtmečio latvių masės susiprato tautiniai, pakėlė kovą prieš baronus ir kartu prieš jų visus tarnus ir pakalikus. Tad latvių neapykantos ratan tapo įtraukti ir vokiečių pastoriai, o kartu su jais ir jų atstovaujamas liuterianizmas. Mat liaudis, kad ir nevisai tamsi, paprastai niekur nepataiko atskirti dvasiško nuo pačios religijos. Tad ir latviai, kovodami prieš vokiškus pastorius, gana greit nustojo praktikavę savo religiją. O pastoriai pas juos neturi jokio autoriteto.

Nekęsdami savo pastorių, kad ir latvių, ir nepraktikuodami liuterianizmo, latviai visgi nenusistatė prieš katalikus. Tiesa, dauguma jų žiūri į katalikybę su tulu prietarigumu, vienok katalikų kunigą jie labiau gerbia negu savo pastorių. Ir abelnai, Latvijoje nėra prieš katalikus organizuotos neapykantos, kurią taip uoliai mūsų laisvamaniai augina. Tad latvių laisvamaniai yra daug kulturingesni ir patriotingesni už musiškius laisvamanius. Tuomi ir tegalima išaiškinti jų ramų užsilaikymą, kuomet Latvijoje katalikybė įgauna daugiau teisių ir pagarbos negu Lietuvoje.

KONKORDOTAS SU ŠV. SOSTU.

Atskirų konkordato punktų smulkmeniškai nebeatimsu; su jo projektu apsipažinau bebudamas Rygoje 1921 m. spalį ir lapkritį. Dabar konkordatas ne tik Vatikano ir Rygos pasirašytas, bet jau beveik visas ir įvykintas. Su juo labai verta būtų apsipažinti mūsų truksmadariams laisvamaniams, kurie iš pykčio pajuodauja tik dėl tos menkos priežasties, kad Lietuvon atvyko keletas vienuolių.

Latvijoje katalikų penkta dalis, o Rygos Seime jų yra tik dešimta dalis. Tad ne katalikų tas konkordatas redaguotas, ne jų balsais priimtas ir ne jų spēka vyknamas. Tai daro religiniai indiferentai ir laisvamaniai, stipresni patriotai, negu fanatikai.

Musiškiai laisvamaniai lermą pakėlė, kai iš Karaliaučiaus atvyko Lietuvon trys vienuolės slaugotojas. Latviai laisvamaniai niekieno nespirdami duoda pilniausią laisvę atvykti Latvijon ir steigti ten vienuolynus visiems katalikų vienuoliams, net jezuitams, kurių musiškiai laisvamaniai dar nematę persigąsta. Musiškiei asarėlės laisto, kad valdžia žemės iš kunigų neatima. Latviai duoda po 9 dešimtines kiekvienam klebonui ir toje vietoje kur jis išsirenka. Musiškiei laisvamaniukai randa, kad Lietuvos katalikų vaikų mokyklose mokinami religijos, o latvių katalikai turi visas teisės nekludomi mokyklose (pradinėse ir vidurinėse) savo tikybės mokinčius ir jų prieglaudos, valdžios užlaikomos, tankiausia prižiūrimos valdžios apmokamų kunigų Musiškiei laisvamaniai kiek agitavo savo spaudoje prieš algas Lietuvos kunigams, o Latvijos kunigai, vyskupai ir jų kapitula gaus pideramas jų vietai algas, pačių laisvamanių paskirtas. (400,000 Latvijos katalikų turės 1 arkivyskupą ir 2 vyskupu sufraganus). Musiškiei pyksta,

kam valdžia šelpia dvasinės seminarijas, o Latvijos valdžia laisvamanių pritarimu užlaiko katalikams ir kunigų seminariją ir gimnaziją. Už visuomeninį ir valstybinį teisingumą Latvijos valdžia užsitarnauja nemažos pagarbos. Lietuvos katalikai su didelėmis simpatijomis žiūri į Latviją, į jos valdžią ir džiaugiasi jos sugebėjimu vienyti visas patriotes paiegas. Katalikybę paremdami latvių laisvamaniai rengia savo tautai puikią ateitį, augina jos galybę, kuri mažam mūsų kaimynui visuomet bus reikalinga. Mes tegalime linkėti mūsų broliams ir toliau eiti tais keliais, kuriais jie dabar pradėjo. Mūsų pastangos vienyti su jūjų visuose kultūros, tolerancijos ir draugingumo žygiuose.

MAJESTOTINGOS IŠKILMĖS.

Neseniai Ryga pajuto tokių iškilmingų valandų, kurių ji neturėjo jau nuo 400 metų. Latvijos arkivyskupas Springavičius su didžiausiomis iškilėmis įžengė senon Šv. Jokubo bažnyčion (dabar katedron), kurią valdžia neseniai katalikams sugrąžino. Prieš ir po šitų įvykių pasaulio spaudoj jau ne kartą praskambėjo Latvijos vardas. Šiuom kartu labai gražiai ir plačiai iškilmes aprašo Kanados (Quebec) "L'Action Catholique" specialis korespondentas. Kartu su arkivyskupo sosto įsteigimu įvyko pašventinimas naujo latvių vyskupo Rancano, labai žymaus, mokyto ir energingo latvių kunigo — patrioto. Majestotingose iškilmėse dalyvavo Vatikano legatas arkivyskupas Zecchini, Vilniaus vyskupas J. Matulevičius, vyskupas Ropp. Latvijos Respubliką ir Prezidentą atstovavo Saeimos (Seimo) pirmininkas p. Wesman, dalyvavo Ministrų Pirmininkas Samuels, daugelis kitų ministrų, profesorų, Saeimos narių, rašytojų ir diplomatinis korpusas. Per savo pamokslą bažnyčioje arkivyskupas Springavičius tarp ko kito pasakė:

"Mūsų įžengimas į šitą seną bažnyčią nėra nei pergalės, nei galybės įrodymas, nei grumojimas mūsų broliams. Mes čia atėjome vien melstis Dievui ir atnašauti Viešpačiui ant Jo pačios liaudies išaukštinto aukuro už vienybę, laimę ir nepriklausomybę Latvijos... Lai buna šis aukuras simboliu ir šaltiniu vienybės ir nepriklausomybės mūsų Tautos!"

Pilnutelė bažnyčia, kame labai daug buvo ir protestantų, klausė jo žodžių giliausioji tylumoje. Paskiau pakyla. Jo Šventenybės legatas arkivyskupas Zecchini ir tvirtu iškilmingu balsu apreiškia Papos vardu, kad Ryga vėl pakeliama į savystovės arkivyskupijos sostinę ir metropoliją. Valanda begalo iškilminga. Visiems klausytojams suvirpėjo gislos tautinės didybės pajudintos. Legatui atsakė ark. Springavičius. Apylinkinės gatvės juodavo miniomis žmonių, negalėjusių bažnyčion sutilpti. Per žmonių jurą išsitiesė ilga procesija pralatų, kunigų ir daugelio aukštųjų Respublikos valdininkų ir arkivyskupo rumus, kame buvo iškilmingi pietūs.

Pietuose dalyvavo vyskupai, pralatai, Seimo pirmininkas, Ministris Pirmininkas, buvusieji ministrai Ulmanis, Meierowics, Pauluks ir kiti, daugelis žymių Seimo atstovų, Rygos burmistras, diplomatų korpusas ir daug kitų aukštų svečių. Laikė toasty visų domę atkreipė Seimo pirmininko p. Wesmano kalba kuria jis atsakė į legato Zecchini kalbą bažnyčioje ir prašė perteikti Romos Papai Latvių Tautos širdingus pasveikinimus. Ministrų Pirmininkas Samuels kalbėjo klasiška latinų kalba ir valdžios vardu reikė širdingą padėką šv. Sostui.

Galop svarbu pabrėžti, kad Latvijos arkivyskupo sostas yra vienintelis visai plačiai Baltijos sričiai, kuri susidėda iš 7 valstybių. Latvių valdžia stengiasi gauti net latvi kardinolą, kad tuomi dar labiau užakcentavus savo svarbą visam katalikų pasauliui. Taip, jų mokyti laisvamaniai yra plačių pažiūrų ir supranta kame gludi jų tautos ateitis ir didybė.

Kaip būtų malonu, kad ir mūsų laisvamaniai šviestusi ir mokintusi, siektų universiteto mokslų. Kultura ir mokslas sušvelnintų jų būdą ir sumažintų jų fanatizmą. Tyomet ir mes su jais lengviau susikalbėtume ir susitartume. Dabar gi sunkios su jais "rokundos".

SVETINGUMAS.

Viena gražiųjų civilizuotų žmonių ypatybių yra svetingumas. Žmogų priimti pas save, jį pavaišinti, maloniai jį palinksminti yra švelnia forma parodyti jam tikrą artimo meilę. Tokio svetingumo rodo kultūrintos tautos tautoms, žmonės žmonėms, organizacijos organizacijoms.

A. L. R. K. Moterų Sąjungos 10-tas seimas įvyks rugpjūčio 18-19-20 d. mūsų mieste. Be Seimo sesijų, į kurias delegatės susirinks pasikalbėti ir pasitarti apie savo draugijos reikalus, pasidžiaugti 10-ties metų nuveiktais darbais, bus ir Seimo vakarai, kuriuos ateis tos pačios delegatės atskivėpti po dienos darbo, susipažinti su sąjungietėmis ir chieagiečiais ir maloniai laiką praleisti. Vakary bus du. Pirmas bus teatras "Lietuvaitės" rugpj. 19 d., gi 19 d. bus Seimo vakarienė. Į abu vakarų įžanga delegatėms veltai. Vakarai įvyks šv. Jurgio parap. svet. Bridgeport. Bet negana to. Vakary prasmė ne tame, kad nenulupti vienių už biilietus, bet tame, kad pasisvečiuotų su mumis, užtai ir prašome visuomenės neaplenkti mūsų Seimo pramogų. Šisai Moterų Sąjungos Seimos mūsų mieste įvyksta sykį į 10 metų — gal vėl dešimts metų ar dar ilgiau praeis iki kito Moterų Sąjungos Seimo sulauksime, užtai nepraleiskime progos atlankyti Seimo pramogas. Bilietus pirkite iš kalno. Jų po kolonijas parduoda sąjungietės, gi Bridgeporte jų galima gauti šiose biznio vietose:

P. P. Būtutis, 901 W. 33-rd St. V. Stulpinas Pramonės ir Prekybos Bendrovėje ant Halsted St. ir Bridgeport Pharmacy, 3337 So. Morgan St.

Apsriko.

— Kumai, sakyk, ką šiandien su muzika ir tokiu trukšmu laidoja? —

— Truksmadarį salionininką. —

— Ar gi O aš maniau, kad bedievi. —

TEVAS: — Aš tau nekartą sakiau niekur iš namų neieiti; sugrįžęs tavęs neradau. Dievo meilė, kad dar nieko niekas nepavogė!

SUNUS: — Mat aš palikau savo kepurę, tai ji ir apsaugojo visa.

MINISTERIS P. KRUPAVIČIUS

APIE SAVO ATSLANKYMĄ KLAIPĖDOJ.

Ministeris p. Krupavičius pasikalbėdamas su Jūsų korespondentu pareiškė, kad jis yra atsiekęs didžiausią dalį tikslo, kuriuo jis važiavo į Klaipėdos kraštą. Pas jį esą buvę atsilankę daug organizacijų ir pavienių asmenų, kuriuos jis buvęs patsai pakvietęs, ir visa tai davę jam daug medžiagos. Visų gyvenimo įvairenybės klausimų p. Ministeris, žinoma, negalėjęs nuodugnai išstudijuoti, jis kreipęs daugiausios domesio į svarbiuosius, pagrindinius klausimus, su kuriais jam pavykė giliau susipažinti. Tokie klausimai esą: 1. bažnyčios reikalai, 2 mokyklos, 3. ekonominiai reikalai.

1. Bažnyčios klausimas. Dabartinė bažnyčios klausimo padėtis į p. Ministerį padariusi neigiamą įspūdį. Tokio įspūdžio sudarą: 1. Kovos budai, kuriais ji yra vedama. Tai ypač paaiškėję, kai pas p. Ministerį buvo apsilankęs p. Gregoras su

savo grupe (rodos jis ją synodu vadino. Koresp.). Kai kurie jo žmonės, atsilankę pas p. Ministerį kalbėjo tą pat, ką plačiai kalbėjo po kraštą kunigai, p. Gregoro šalininkai, kad, esą, visas bažnyčios atskyrimo nuo Prūsų darbas yra varomas tikslu sukatalikinti Klaipėdos kraštą.

Šis neteisingas, pramanytas tikinimas esąs labai plačiai skleidžiamas. Jį p. Ministeris esąs girdėjęs ne tik iš lupų pas jį atsilankiusių p. Gregoro žmonių, ne tik iš lietuvių šaltinių informacijų, bet ir iš šiaip vietos žmonių po visą Klaipėdos kraštą. 2. Neigiamo įspūdžio daranti ir ta aplinkybė, kad senosios bažnyčios organizacijos šalininkai nelaukia, kol šis klausimą išspręs legalė valdžia, bet stengias jo išsprendimą trukdyti, visokiais neleistiniais būdais kiršindami žmones. 3. Senosios bažnytinės tvarkos šalininkai visokiais būdais stengės neleisti žmonėms tiesioginiais su p. Ministeriu kalbėti. Pavyzdžiui, pasikalbėjimas Priekulėje. 4. Neigiamo įspūdžio padarė ir p. Gregoro su jo grupe atsilankymas. P. Ministeris turėjęs tikslo išgirsti ne tik nusiskundimų, bet ir norėjęs patirti tuos pagrindus, ku-

riais būtų galima sutvarkyti bažnyčios klausimas. Tačiau p. Gregoras su savo grupe tenkinos tikrai nusiskundimais prieš kun. Gailių. Į statomus klausimus del bažnyčios atskyrimo būdų, tie žmonės vengdavo tiesioginai atsakinėti. Tikslai griežtai prispyrus, tebuvo galima gauti šiek tiek atsakymas, ir tai atsakymas gauta vos į vieną klausimą. Butent, bent keletą kartų pakartojus klausimą: "ar bažnyčios organizacija yra esminiai surišta su bažnyčios mokslo dogmatinė puse", — ta žmonių grupė atsakė — ne, nesurįšta.

2. Mokyklos. Mokyklų padėtis į p. Ministerį esanti padariusi blogo įspūdžio, nes mokyklos esančios labai liudnoj padėty tautiniu žvilgsniu. Jam esą paaiškėję iš atskirų žmonių bei grupių pranešimų, iš atsilankymo į mokyklas, beklaušinėjant leidžiamų į mokyklas vaikų tėvų, kad išleisti į mokyklas lietuvų kalbos reikalą praktikoje nėra patsim. Visur dėstoma tik vokiečių kalba, nepaisant net tėvų reikalavimo, o kai kuriose mokyklose, kur pro forma ir yra įvesta lietuvių kalbos pamokos, tai jos dėstomos tik gal daugiau kalbos pajokimo tikslu. P. Mi-

nisteris pripažino, kad jis žinąs keletą vokiečių mokytojų, kurie lygiai dėsto ir lietuvių kalbą, kaip ir vokiečių, žinoma, kiek jie gali. Padėtis esanti apskritai nenormali, kenksminga. P. Ministeris tikis, kad pašalinus kai kurias klumtis, Direktorią galėsianti priversti jos įsakymus vykinti. Didžiausias reikalas esąs — sutvarkyti mokytojų seminariją, kuri, išėmus lietuvių kalbos pamokas, tebėra vedama taip, kaip prieškariniais laikais. Del to ir nėsą vilties, kad jos išleisti ateity mokytojai padėtų valdžiai tvarkyti kalbos reikalą pradžios mokyklose. Pirmas uždavinys esąs reorganizuoti mokytojų seminariją, kad ją apsilaidintieji mokytojai lietuvių kalbos mokytų nemažiau už vokiečių.

3. Ekonominiai reikalai. Bestudijuojant Klaipėdos krašto ekonominius reikalus, p. Ministeris patyręs, kad ir Klaipėdos krašte esą tu pačių vargų, kokių yra ir Didžiojoje Lietuvoje. Čia padėtis, esą, galina pagerinti tikslai plačių valstybinių plovų.

Į Jūsų korespondento paklausimą, ar centro valdžia negalėtų organizuoti ukio produktų eksportą, p. Ministeris pasakė,

kad pati valdžia to nedaranti ir Didžiojoje Lietuvoje, tai negalinti padaryti ir Klaipėdos krašte. Tačiau jeigu susiorganizuotų patys gamintojai, Valdžia visuomet juos remtų ir jiems padėtų produktų eksportavimo reikalą. P. Ministerio įsitikinimu, esą būtų geras daiktas, jei Klaipėdos krašto laukininkai sueitų į kontaktą su Didžiosios Lietuvos žemės ukio draugijomis bei sąjungomis. Koordinuojant pajėgas, būtų galima daugiau atsiekti.

P. Ministeris atlanke visą kraštą, nukentėjusį nuo tvano. Iš "Tvano komisaro" p. Tolyšiaus ir iš atskirų kitų pareiškimų p. Ministeris sužinojo, kad daugelis nuo tvano nukentėjusių norėtų keltis į Didž. Lietuvą, jeigu tenai galėtų gauti žemės. P. Ministeris tikis, kad daugelis jų busi galima aprūpinti žeme.

Pas p. Ministerį buvo atsilankę ir vokiečių priklij bei pramonininkų organizacijų atstovai. Iš jų atsilankymo p. Ministeris gavo įspūdžio, kad šie žmonės objektingai ieško kelių ekonominės sunkenybės pašalinti, ir kad jų sprendimai ir pastangos siekia positingų rezultatų.

(Bus daugiau)

CHICAGOJE

BAISI VĖTRA PADARĖ DI- DELIUS NUOSTOLIUS.

Praneša, 9 žmonės žuvo.

Pastaromis dienomis torna-
do ir begalinės perkunijos (e-
lektrinės vėtros) palietė val-
stybės Wisconsin, Iowa, Illi-
nois ir Indiana.

Praneša, kad 9 asmenys žu-
vę ir virš 50 sužeista. Laukuo-
se ir miestuose nuostoliai
sieks daugelio milijonų.

Iowa ir Wisconsin daugiau-
sia nukentėjo, anot žinių. Mie-
stai ir miesteliai tornados ap-
grianti. Didžiausi kornų plo-
tai kaip patalas išskloti. Žeme-
snės vietos vandens užsemtos.
Daug farmų trobesių vėtros
kažkur nutrenktos. Medžiai iš-
laužyti, tvoros išverstos, tele-
fonų ir telegrafų stulpai išvar-
tyti.

Chicagoje ir apylinkėse tai-
pat dideli nuostoliai atlikti.
Daug namų rūšių užlieta, daug
medžių išlaužyta arba išvar-
tyta. Mieste vietomis gatvės
užsemtos, susiekimai kokiam
laikui pertraukti. Per kelias
dienes daugelis žmonių tikras
baisenybes pergyveno.

PROHIBICINIŲ AGENTŲ "REIDAI"

Tomis dienomis Chicagoje
prohibiciniai agentai atliko
keletą pavykusių salimuose
"reidų". Visur rasta nemažai
tikrojo alaus, "moonshinės"
ir "džinės".

Miesto daly Burnside agen-
tai daugiausia pelnė. Tenai jie
susikirtė su policija. Vienam
salimui, kuriame jie darė "rei-
dą", rado keletą poliemonų,
kurie mėgino trukdyti kratos
atlikimą.

Kuomet ginčytasi su polie-
ja, salimo bartenderis pas-
prudo. Vienas agentų paleido
tris švius ir susistabdė bė-
gantį bartenderį. Jis areštuot-
tas.

Policijos viršininkas žada
suspenduoti buvusius salimo
poliemonus.

Daug svaigalų agentai kon-
fiskavo salime, 43 gat. ir E-
merald Ave.

GERAI UŽDIRBO.

Taxicab šoferis Deckelman
vežino vieną moteriškę ir ki-
lus ginčams už atlyginimą ją
apmušė.

Teismas brutalų šoferį nu-
baudė 1,000 dol. pabaudos,
teismo lėšomis ir priede vie-
neriais metais kalėjimo.

Praneša, Chicagoje gimimų
skaičius šimet didesnis už pe-
rnai metų tą patį laikotarpį.

PIANAS

PLAYER PIANAS

Iš priežasties bedarbės ir
reikalingumo pinigų parduo-
siu savo \$700 player pianą ir
87 roles su suoleliu ir kabine-
tu už \$100 ir \$18.00 storage
charges.

Klausykite Mr. Frank's piano
1389 Milwaukee Avenue
1-mos Lubos.

LIETUVOS KONSULATAS CHICAGOJE PAIESKO ŠIŲ ASMENŲ AME- RIKŲ.

ANTANO VAINICKIO, ku-
ris vadino save "Mike Bens-
ki" ir kadaisia gyveno Cleve-
lande. Iš Lietuvos paeina iš
Seirijų valšč., Alytaus apskr.
KAZIO ŠALCIO, gyvenan-
čio Detroit, Mich.

Kas žino apie čia ieškomus
asmenis maloniai prašomi pra-
nešti Lietuvos Konsulatui,
608 So. Dearborn St., Chica-
go, Ill.
L. Gaižaitė,
Sekretorius.

SVARBUS PRANEŠIMAS.

Šiuomi pranešame, kad Mo-
terų Sąjungos 10-to Seimo va-
karieneje, rugpjūčio 19 d., ku-
ri yra rengiama **Moteryų Sa-
go** 1-mos kps. Šv. Jurgio
parap. salėje, vaikai nebus į-
leidžiami, taigi perkantieji bi-
lietus, žinokite tai iš kalno.
Vietos svetainėje rezervuoja-
mos tik suaugusiems, gi vai-
kų vieta vakarais turi būti
namuose, ne bankietuose.

Pirmos kuopos šaukosios
narės, netik apsiėmė šeimini-
kauti Seimo vakarieneje, bet
ir biliety daugiausiai par-
duos, tarp daugiausiai parda-
vusių iki šiolio yra šios:
p. Rožė Maziliauskienė parda-
vė 25 bilietus ir dar negalas,
**pp. Z. Leščauskienė ir B. Bi-
tautienė** pardavė po 10 bilie-
tų ir daugiau pasiėmė. Kitos
narės irgi neatsilieka nuo jų.
Rugpjūčio 18 d. bus statytas
gražus veikalas "Lietuvai-
tės", paskui bus šokiai ir lai-
mėjimai - skanus užkandžiai
ir gėrimai. Tan vakarą visus
o visus prašome atsilankyti,
senus, jaunus ir vaikus. Tai-
gi vaikai galės pasižmonėti
18 d. vakare, o suaugusieji 19
d. vakare.

Seimo kom. narė.

**SV. K. A. R. C. PROTOKO-
LAS.**

Šv. K. A. R. Centras turėjo
regulieri susirinkimą šeima-
dienyje, rugpjūčio 3-čia d. 2-
rą val. po pietų 1924, Šv. K.
Vienulyne.

Puritan Malt

Išmėgink visus kitus
apynius - paskui pa-
vėsinink Puritan.
Mes patikime ta Ju-
su nuolatini kurį Jus
geriau norite vartoti
Sultingas - Stiprus
Rezultatai Užtikrinti
"Aukščiausios Rūšies"
Dviejų rūšių
Plain Puritan Malt
Extract 3.02 apy-
nių pakuotė ir Pu-
ritan Hop-Flavored
Red Malt Cukrinis
Syrupas.

PURITAN MALT

Hop Syrup
Flavored
Sugar
Syrup

Plain Ext-
ract
su
Sviestais
Arinišais

Aukščiausios Rūšies

Susirinkimą atidarė pirm-
p-nia Ant. E. Nausėdienė.
Malda sukalbėjo gerb. Motina
Marija.

Nepribuvus sekretorei, rašti-
ninkavo p-lė Ver. A. Galnaitė.

Atstovės:
1 skyrius: p-nia M. Šedie-
nė, V. A. Galnaitė.
2 sky. A. E. Nausėdienė, O.
Sekleckienė, P. Burbienė, J.
Volterienė, P. Naugzemienė.
3 sky. J. Kaminskaitė, K.
Jesenčiūtė.

6 sky. V. Lindžienė, P. Nau-
sėdienė.
9 sky. O. Reikauskienė, E.
Petrošienė, E. Gricaitė.
4, 5, 7, 8 ir 10 skyrių atsto-
vės nepribuvo.

Skyrių raportai.

1 skyrius laukia seserų ir
rengiasi prie vakarienės.
9 skyrius turės vakarienę
vietoje išvažiavimo. Kiti sky-
riai taipgi darbuojasi.

"Lawn Party"

P-nia O. Reikauskienė ra-
portuoja, kad su pagalba
gerb. Seserų visa yra vykina-
ma puikiai. Bilietai padaryti
po 50c. Dalyvaujantieji sky-
riai pasiėmė po 50 bilietų. P-
nia A. E. Nausėdienė paėmė
extra 41 bilietą. "Lawn Par-
ty" arba piknikas įvyks rug-
pjūčio 31 d. Šv. K. Vienuly-
nė kieme. Gerbiamos Seserų
pagamins gerų užkandžių ir
lengvų gėrimų, gi skyriai dar-
bus pasidalino sekančiais:

1 sky. - "chocolate" sal-
dainių ratą ir šiltas sandwich,
2 sky. - tarnašus prie stalų,
3 sky. - prie ice creamo, 9
sky. - smulkintų daiktų, 6 sky. -
visiems pagalbės. Aukų rinki-
mo nebus.

Seimas.

Šv. K. A. Rėmėjų Seimas
bus rugsėjo 28 d. Šv. K. Se-
sery Vienulyne. Nutarta už-
sakyti Šv. Mišias, kaip tai
kas metas esti daroma. Nutar-
ta atspausdinti 200 laiškų.
Smulkesni dalykai palikti ki-
tam susirinkimui.

Susirinkimą uždarė pirm-
p-nia A. E. Nausėdienė, mal-
da sukalbėjo gerb. Motina
Marija.

**A. E. Nausėdienė, pirm.,
V. A. Galnaitė, to sus-mo
raš.**

BRIDGEPORT.

Šv. Jurgio draugija.

Šį draugiją gyvuoja seniau-
siai prie mūsų parapijos. Ji
ir vardą parapijos šv. Globėjo
turi. Jos reikalus tvarkia ve-
da šioji valdyba: Pirm. K.
Naugžemis, Vice-pirm. J. Ur-

Ruffles

Merginos - Jusų
Rupesciai Užsibalgė!

Buvo laikai, kuomet niekas nežinojo
kas yra pleiskanos ir kaip nuo jų
atsikratyti. Šiandien yra visiškai pa-
prasta dalyką užlaikyti savo plau-
kus ir galvos odą švarioje ir svei-
koje padėtyje.

Išgauti galvą kas vakaras einant gulėti
per savaitę ar dešimt dienų, suat-
kina pleiskanas ir paragina juos
plaukų augimą. Po to naudokite
Ruffles tik retkarčiais sulig reikalo
ir daugiau natūraliai jokių nesmagu-
mų su pleiskonomis.

Būkite švieži, apšviesti, arba už 75c.
prisiūsiuome skaičiai iš dirbtuvės.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

ba, raštininkai: J. Palijanskas
ir Mateliunas, ižd. p. Stonkus.
Toji draugija brangina sa-
vo kalbą, papročius ir budus.
Yra grynai patriotiška ir kata-
likiška, užtai ir remia grynai
katalikišką apšvietos įstaigą
butent šv. Kazimiero Vienuo-
lyną. Per pereitus du A. R. D.
seimus ši draugija pasiuntė
\$25.00 dovanų, dabar tekstelė-
jo net visą šimtinę koplyčiai
ir tai "cash" pridavė Moti-
nai Marijai. Tai draugija, ku-
ri narius šelpia ligoje, pagelb-
sti jų šeimynoms mirus, o be
to dar ir tautai brangius rei-
kalus remia. Patartina vyrams
spiestis šion draugijon. Susi-
rinkimai dr-jos įvyksta šv.
Jurgio parap. mokyklos kam-
baryje kas trečią subatą mė-
nesio. Draugija kviečia nau-
jus narius savo kuopon. Vien-
genčiai, didinkite skaitlių na-
rių šios prakilnios draugijos.

Valdyba.

BRIDGEPORT.

Mergaičių Dr-jos Nek. Pras.
Sv. M. P. mėnesinis susirin-
kimas įvyks pirmadienį rugp.
11 d. 8 val. vak.

Šis susirinkimas labai svar-
bus, visos narės kviečiamos
atsilankyti. gi kurios atsilie-
su mokesčiais malonėkite už-
simokėti.

M. L. Gurinskaitė, pirm.

MERGAITĖMS MUZIKAN- TĖMS.

Visos mergaitės lietuvės
muzikantės, kurios griežiate
kokiais nors instrumentais,
tinkamais prie orkestrų, ir no-
rit dalyvauti mergaičių or-
kestrų, susirinkit į Mark
White Square parką ant Hal-
sted ir 29-tos gatvės utrinin-
ko vak. 8:00 val. rugp. 12 d.
su instrumentais. Mes norim
surinkti tinkamų instrumentų
ir sudaryti Lietuvių mergai-
čių orkestrą Chicagoje. Lai
pasirodo ir lietuvių mergai-
tės, kad gali sudaryti orke-
strą, netik amerikones. Kvie-
čiame susirinkti skaitlingai
vien mergaitės.

**L. Krekščiūnas Mgr. ir
Direktorius,
A. J. Anderson, Asst.**

CH. VYČIAMS PRANEŠI- MAS.

L. Vyčių Chicago Apskri-
čio priešseiminis susirinki-
mas įvyks rugpjūčio (Aug.)
16 d. šeštadienį, Ciceroj, Šv.

KODEL Chicago's Žmones Perka "L" Šerus

- 1 - Jie gerai apsipažinę su "L" patarnavimu. Jie ma-
žą kokiū būdu jų pinigai neša pelną. 1923 metais
203,353,574 pasiažieriai važiuo "L" karais. Iškait-
liavus išsina apie 600,000 kasdienai.
- 2 - Pastovus pelnas. "L" patarnavimas yra reikalau-
jamas kiekviena valanda kiekviena diena.
- 3 - Reikalingas Patarnavimas. "L" patarnavimas yra
būtinai reikalingas. Per 32 metų jis prisidėjo prie
Chicago ir jos aplinkinių augimo.
- 4 - Progresyvis Vėdinimas. "L" linijos dabar yra val-
džiojn. Samuel Insull ir jo pagalbininkų. The
"Passenger Ownership" policy yra ta pati kaip
ir "Customer Ownership" policy kaip kad yra
Commonwealth Edison Kompanijos ir Peoples
Gas Light & Coke Kompanijos.
- 5 - Darbininkų Bendrininkystė. 4,284 "L" darbininkai
(73% visu darbininkų) yra įdėję pinigų į "L"
Šerus.
- 6 - Suvirš \$18,000,000 ilko pelno 1923 m. Atėmus
apervimo expensų taxus, nuosimčius ir visas
kitas išlaidas, per 1923 metus ilko pelno tris
syk tiek kiek reikalaujama išmokėti dividendu.
- 7 - Augimas. Skaitlius "L" pasiažierių 1923 padidėjo
12 1/2% daugiau negu 1922 metais.
- 8 - Pagerinimu Planas. Kompanija turi užsibrėžius
nupirkti 100 pilnintu karų ir pailginti platfor-
mas kad būtų galima sujungti po 6 ir 8 karus.
Padidėjimas biznio ketina mažiausia atnešti
\$400,000 pelno kas meta.
- 9 - Mėnesiniai Dividentai. Šie šėrai \$100 vienas ne-
ša mėnesinis dividendus iš Kompanijos pelno
\$7.80 į metus už šėra. Jie pailuosojami nuo ypa-
tiskų nuosavybės tax'ų Illinois Valstijoje ir nuo
Federal income tax'ų.
- 10 - Lengvas Taupymo Planas. Gali pirkti už cash
arba ant išmokėsio po \$10 alskalo ir \$10 kas
Mėnuo už šėra; 7% nuosimtis pavelyta ant iš-
mokėsio.

Norint daugiau žinių pakalbėk bent su
vieną "L" darbininkų" arba pasisuk ži-
mian telpanči kuponą. Mes taip pat pasly-
sime veltai Chicago Rapid Transit Kom-
panijos Street Guide to Chicago.

Utility Securities Company

72 W. Adams Street Chicago
GAUK KOPIJA

John T. Moran, Room 843-72 West Adams Street, Chicago.
Be atsakomybės iš mano pusės, meldžiu man priimti pilnas in-
formacijas apie Chicago Rapid Transit Kompanijos 7.8% Prior
Preferred Stock ir kopija kompanijos street guide Chicago miesto

Vardas
Adresas

Antano par. svet. 15-th ir 49
Ct., 8:00 val. vakare.

Kuopos malonės prisiusti
skaitlingai dalyvių, nes bu-
svarbus sus-mas. Kartu pra-
šoma priduoti kuopų ineši-
mų busimam Seimui.

Valdyba.

BRIDGEPORT.

Mergaičių Dr-jos Nek. Pras.
Sv. M. P. mėnesinis susirin-
kimas įvyks pirmadienį rugp.
11 d. 8 val. vak.

Šis susirinkimas labai svar-
bus, visos narės kviečiamos
atsilankyti. gi kurios atsilie-
su mokesčiais malonėkite už-
simokėti.

M. L. Gurinskaitė, pirm.

MERGAITĖMS MUZIKAN- TĖMS.

Visos mergaitės lietuvės
muzikantės, kurios griežiate
kokiais nors instrumentais,
tinkamais prie orkestrų, ir no-
rit dalyvauti mergaičių or-
kestrų, susirinkit į Mark
White Square parką ant Hal-
sted ir 29-tos gatvės utrinin-
ko vak. 8:00 val. rugp. 12 d.
su instrumentais. Mes norim
surinkti tinkamų instrumentų
ir sudaryti Lietuvių mergai-
čių orkestrą Chicagoje. Lai
pasirodo ir lietuvių mergai-
tės, kad gali sudaryti orke-
strą, netik amerikones. Kvie-
čiame susirinkti skaitlingai
vien mergaitės.

**L. Krekščiūnas Mgr. ir
Direktorius,
A. J. Anderson, Asst.**

CH. VYČIAMS PRANEŠI- MAS.

L. Vyčių Chicago Apskri-
čio priešseiminis susirinki-
mas įvyks rugpjūčio (Aug.)
16 d. šeštadienį, Ciceroj, Šv.

CHICAGIEČIAI, ATSIIMKI- TE LAIŠKUS.

Chicago's pašte (vidumiegy)
prie Adams ir Dearborn gatvių
randasi atėję iš Lietuvos laiškai
žemiam įvardytiems asmenims, ku-
rių delei adresatų persikėlimo
kiton vieton arba kitokių priežas-
čių išnešiotojai negalėjo surasti.
Laiškus galima atsiimti prie Ge-
neral Delivery (iš Adams gatvės
lėjus po dešinę pusę), prie
pirmo langelio, ant kurio viršaus
parašyta ADVERTISED.

Prašydami laiškų paduokite lai-
ko num., nes su juo greičiau
laišką suras negu su pavardo.

- 1-Baltrukonis W.
- 18-Easakaitis Matausas
- 37-Jonutis Prapas
- 41-Kepelui Petru
- 46-Kudirka Izabele
- 48-Lickus M. S.
- 53-Milaknis Jurgis
- 58-Palikas Jonas
- 60-Petrekis Stasys
- 64-Pronokus Kaslantas
- 66-Pukenz Pavilai
- 68-Rekuzas Lindas

SUNKUS DARBAS

nekenkia nei vienam
esantiems gerole šitokio
paštyje. Užlaikyk savo
tvirtumą masuodamas
savo muskulius kiekvieną
vakarą einant gulėti. Iši-
trinkite gerą ar senai
žinomą ir patikimą

Reg. S. V.
Pat. Ofice.

ir IŠVEN-
KITE muor-
giz, skaudumų
muskulų ir
dėgiantis pe-
čių. Būkit
tvirtu ir svei-
ku, tuomet
jokis darbas
bus lengvas
dys niekuomet
pajausite.

Nesunkus. Nei viena atsargi šėmėja ne-
gali būti de bonko šito linimato. Nėra
tikras, jei neturi INKARO vaistaiškelio.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

IVAIRŲS BIZNIAI

Lietuviškas Restoranas
J. A. Leppa, Savininkas
Vienas iš gražiausių
valgyklų Chicagoje.
Valgiai Skaniausi,
Patarnavimas manda-
giausis.
3206 S. HALSTED ST.
Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 3985

CHAS. K. VUOSAITIS
VYRŲ IR MOTERŲ
RUBŲ SIUVĖJAS
Siuvame siutus ir O'Coatus
naujausios mados. Atliekam
darbą kogeriausia už vi-
siems prieinamas kainas.
Valome, Dažome ir At-
naujiname senus.
2337 S. Leavitt Str.
Tel. Roosevelt 8982

NICK BARTH
Teaming
Užlaikome moliavą, aliejų ir lan-
gams stiklus, cementą ir pleiste-
rį. Parduodame anglis, karais, to-
nais ar basketais. Esame agentu-
rai Valspar varinėms ir Enamel.
536 W. 18th Str.
Tel. Canal 5928
Telefonų užsakymai primami ir
pristatomi.

**BRIDGEPORT PAINTING
& HARDWARE CO.**
Malavojime, dekaruojame,
kalsimuojame ir popieruo-
jame namus. Padarome
darbą greitai ir pigiai.
Užlaikome maliavą, popie-
rų ir stiklų ir t. t.
3149 SO HALSTED ST.
Pres. Ramacionis
Chicago, Ill. Tel. Yards 7282

**Remkite tuos profesiona-
lus, biznierių kurie garsi-
nasi dienraštį "Drauge".**

REAL ESTATE

C.P. SUROMSKIS & CO.
REAL ESTATE BROKERS

Perkam, parduodam ir
mainom namus, farmas taip
gi ir visokius biznius.
Darbą atliekam greitai,
pigiai ir gerai.
Kreipkitės:
3352 So. Halsted Str.
Tel. Boulevard 9641

BUK GUDRUS
Pasinaudok proga kol dar
yra laiko išsirinkti gerą
vietą del gyvenimo arti
Marquette Park ir šv. Ka-
zimiero Vienulino.
KAS KĄ NORI
Pirkti namą, parduoti,
mainyti ar budavoti
Kreipkitės pas

Z. S. NICKEVIC & CO.
2223 WEST
83rd STREET

Apsaugam Insurinom viską
Tel. Prospect 4345

PIRKTI NAMĄ ARBA LOTĄ
del gero savo valkų ir sau kur y-
ra medžių ir kvietimų, kur yra
viena daržovėms ir kietas val-
kams. Tėvai ir motinos, padaryki-
te savo vaikams ir sau linksmu-
na, žinot gerai kaip pinigai išduoti
už rindas nickados nesugrįžta.
Tuos pačius pinigus ką mokat už
randa įmokėtį į namą; trumpu
laiku pats namas išismokės. Aš
turin didžiausiam pasirinkime na-
mų ir lotų aplink šv. Kazimiero
Vienulyną, kur yra puikliausia
Chicago's Lietuvių kolonija, netoli
Marquette Park kuris bus vienas
iš gražiausia Parku visam mieste.
Tadpat visus visokios rūšies biz-
nius farmas lotus mainom ant na-
mų visose Chicago's dalyse.
Išimamom prastesnius namus ant
gerosm namų kokių tik vietų
turite. Kaipol Lietuviai tai visados
lietuviams patarnauja kogeriausia

J. NAMON

REAL ESTATE INVESTMENTS
2418 W. Marquette Rd. (Or 67
Blvd.) (Arti Western Ave.)
Tel. Prospect 8678

NORĖDAMI
PIRKTI, PARDUOTI AR MAI-
NYTI VISADOS KREIPKITES
PAS MUS. TAS JUMS BUS
ANT NAUDOS.

S. L. FABIONAS CO.
INVESTMENT BROKERS
INSURANCE

809 W. 35th St., Chicago
Tel. Boulevard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PAR-
DAVIMO RAŠTUS.
Pasekmingai siunčiam pinigų ir
Parduodam Laivakortes.

**AR REIKALINGI TAU
PINIGAI?**

Mes skoliname ant pirmų
morgelių.
Mes taip pat
Perkame ir Parduodame pir-
mus morgelius po \$500.00 ir aug-
sčiau.

Norint platesnių informacijų
kreipkitės pas:
JUSTIN MACKIEWICH
MORTGAGE BROKER

**REAL ESTATE LOANS &
INSURANCE**
2342 So. Leavitt Str.

E. J. HENIFF

REAL ESTATE
LOANS INSURANCE
General Contractor &
Builder

Su tos rūšies reikalais
kreipkitės pas mane. Pa-
tarnavimas mandagiausis.
5710 S. Kedzie Avenue
Chicago, Ill.

Residencijos Tel. Ofiso Tel.
Prospect 5101 Prospect 5178

**Remkite tuos profesiona-
lus, biznierių kurie garsi-
nasi dienraštį "Drauge".**